

دانشگاه‌های کشور از لحاظ کیفیت آموزشی در مرجعیت علمی قرار ندارند. در دو دهه اخیر به همت جامعه آکادمیک و به رغم کمبود امکانات و ترتیب‌های موجود، از نظر کمیت مقالات پژوهشی رشد در خور توجهی داشته‌ایم، اما از نظر کیفیت در پژوهش نیز عملکرد مجتمع دانشگاهی، در هیچ یک از دو هدف پژوهش در علوم مبین ایقای نقش مرجعیت علمی در کشور نیست. به نظر ما یکی از علل این رشد نامطلوب کیفی در آموزش و پژوهش نبود حمایت قاطع و در خور از طرف مسئولان دیربیط است.

برای کسب و تثبیت جایگاه مرجعیت علمی لازم است که خود مجتمع دانشگاهی -اعم از دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها- با قابل شدن چنین نقش و جایگاهی برای خوبی، فعالانه فرهنگ سازی‌های مناسب را انجام دهد. به علاوه نیاز است که مسئولین و سیاست‌گذاران در مجموعه‌های وزارت علوم و بهداشت، معاونت علمی ریاست جمهوری و مجموعه دولت، شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس (از بعد درج و تثبیت این جایگاه در قوانین) اولاً خود عمیقاً به این جایگاه مجتمع دانشگاهی باور داشته باشند و ثانیاً این مهم را سرلوحه خود در تدوین دستورالعمل‌ها، آینه‌نامه‌ها و سایر ابزار سیاست‌گذاری، مدیریت و جهت‌دهی قرار دهند. شاخه‌های فیزیک و ریاضی فرهنگستان علوم آمادگی دارند که تمامی ظرفیت‌های خود را در جهت تثبیت و ارتقاء جایگاه مرجعیت علمی مجتمع دانشگاهی کشور به کار گیرند.

پایگاه اینترنتی همایش‌های انجمن ریاضی ایران

طبق مصوبه شورای اجرایی، به منظور یکپارچگی و گردآوری تمام همایش‌ها در یک فضا و ایجاد امکان دسترسی بلنیدمدت به اطلاعات آن‌ها، کلیه همایش‌های انجمن در سامانه یکتاوب طراحی می‌گردد. تاکنون سامانه ۸ امین سمینار هندسه و توبیلوزی، دومین سمینار نظریه عملگرها و کاربردهای آن، ۱۴۷ امین کنفرانس ریاضی ایران و ششمین سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن با استفاده از این نرم‌افزار مورد بهره‌برداری قرار گرفته است.

از مسئولین محترم همایش‌های پیش رو خواهشمند است جهت انجام هماهنگی‌های لازم یک سال پیش از همایش با دبیرخانه انجمن ریاضی ایران تماس حاصل نمایند.

اکرم صادقی

رئیس دبیرخانه انجمن ریاضی ایران

جامعه دانشگاهی در جایگاه مرجعیت علمی در کشور

بیانیه شاخه‌های فیزیک و ریاضی
فرهنگستان علوم - ۱۲۹۴

نیازهای بشری در جوامع امروزی حول محورهایی نظیر امنیت، فرهنگ، بهداشت، اقتصاد، فناوری و علم دسته‌بندی می‌شوند. معمولاً گروههایی شناخته شده در هریک از این محورها مرجعیت اجتماعی دارند. وجود گروههای مرجع از ارکان جوامع، و مؤثر بودن و کارآمدی آن‌ها مایه ثبات و پیشرفت کشورهاست. از این رو در برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های کلان کشوری نه تنها باید این گروههای مرجع، به عنوان سرمایه‌های اجتماعی، به رسمیت شناخته شوند، بلکه با تقویت جایگاه آن‌ها، باید از توان و ظرفیت این مراجع در حل معضلات کشور استفاده بهمنه به عمل آید.

تاریخ، به خصوص در دو سده اخیر، مؤید و مبین آن است که علم و دیدگاه علمی و عمق و میزان نفوذ و تأثیر این دو در جامعه از عوامل مهم در اعتدالی بینش و سطح و کیفیت زندگی آحاد جامعه و هم‌چنین در طرح و تثبیت جایگاه بین‌المللی کشورهاست. این دو نکته بر لزوم وجود مرجعیت علمی در جوامع تأکید می‌کنند. هرچند که ممکن است نقش‌هایی جانبی و مکمل نیز به دانشگاه‌ها و مجامع علمی - دانشگاهی واگذار شود، تعریف و جایگاه اصلی دانشگاه‌ها و مجامع آکادمیک در جامعه مرجعیت علمی است.

برای قرار گرفتن، باقی ماندن و مؤثر بودن در جایگاه مرجعیت علمی، دانشگاه‌ها و مراکز آکادمیک باید در دو حوزه آموزش و پژوهش در علوم، محل ارجاع و اتکا، پاسخ‌گو، به روز، پیش‌رو و در سطح جهانی سرآمد باشند. نمود و مصادق اصلی مرجعیت در آموزش علوم، ارائه فراگیر دوره‌های با کیفیت آموزش مدون در رشته‌های تخصصی در سطوح مختلف دانشگاهی است. دوره‌های تحصیلات تکمیلی و به ویژه دکتری در ایقای نقش و تثبیت جایگاه مرجعیت علمی مجتمع دانشگاهی در کشور نقشی بهسزا و ممتاز دارند. حوزه پژوهش در علوم باید ناظر به یکی از این دو هدف باشد: نخست، استفاده از دانش موجود برای حل مسائل مختلف - به ویژه مسایل مبتلا به جامعه و کشور و دوم، گسترش مرزهای دانش و افزودن به مجموعه علوم بشری و در سطح جهانی. مرجعیت در پژوهش منوط به نیل به این دو هدف است.

در کشور ما با توجه به اقبال عمومی به آموزش‌های دانشگاهی، جایگاه مرجعیت در آموزش دانشگاه‌ها از سوی مردم امری کاملاً پذیرفته شده و جاافتاده است و بار اصلی اداره کشور و مدیریت در سطوح مختلف بر دوش همین دانش‌آموختگان بوده است. هر چند به رغم پیشرفت‌های چشم‌گیر در فراگیر شدن و رشد کمی دوره‌های آموزش دانشگاهی در مقاطع مختلف - به ویژه در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری - به شهادت آمارهای موجود،